

ЗАКОН
О ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОВИМА
И ПЕНЗИЈСКИМ ПЛАНОВИМА

(пречишћени текст)¹

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се:

- 1) организовање и управљање добровољним пензијским фондовима;
- 2) оснивање, делатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондовима;
- 3) послови и дужности кастоди банке, у смислу овог закона;
- 4) надлежност Народне банке Србије у вршењу надзора над обављањем делатности друштава за управљање добровољним пензијским фондовима;
- 5) друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Начела добровољних пензијских фондова

Члан 2.

Начела на којима се заснивају добровољни пензијски фондови су:

- 1) добровољност чланства;
- 2) расподела ризика улагања;
- 3) равноправност чланова;
- 4) јавност рада;
- 5) акумулација средстава.

---

¹ Пречишћени текст сачињен је на основу текстова Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима објављених у „Службеном гласнику РС“, бр. 85/2005 и 31/2011.

Значење појединих појмова

Члан 3.

Поједини појмови, у смислу овог закона, имају следећа значења:

1) *друштво за управљање добровољним пензијским фондом* – привредно друштво које организује и управља добровољним пензијским фондовима, у складу са законом (у даљем тексту: друштво за управљање);

1а) *управа* – директор, односно управни одбор, односно извршни одбор друштва за управљање или другог привредног друштва;

2) *добровољни пензијски фонд* – институција колективног инвестирања у оквиру које се прикупља и улаже пензијски допринос у различите врсте имовине са циљем остварења прихода и смањења ризика улагања;

3) *кастоди банка* – банка која води рачун фонда и обавља друге кастоди услуге за рачун добровољног пензијског фонда, а у погледу средстава добровољног пензијског фонда поступа само по налозима друштва за управљање који су у складу са законом и проспектом фонда;

4) *члан добровољног пензијског фонда* – домаће и страном физичко лице које, непосредно или преко организатора пензијског плана, приступа добровољном пензијском фонду;

5) *инвестициона јединица* – сразмерни обрачунски удео у укупној нето имовини добровољног пензијског фонда;

6) *послодавац* – послодавац у смислу закона којима се уређују радни односи;

7) *обвезник уплате* – домаће и страном правно и физичко лице које за рачун члана добровољног пензијског фонда врши плаћање пензијског доприноса, а које може бити послодавац, треће лице или члан фонда, у складу са одредбама овог закона;

8) *пензијски допринос* – новчана средства која у добровољни пензијски фонд уплаћује обвезник уплате;

9) *програмирана исплата* – исплата акумулираних новчаних средстава са рачуна члана добровољног пензијског фонда у складу са посебним уговором;

10) *пензијски план* – уговор у корист трећих лица, који је саставни део добровољног пензијског фонда, закључен између послодавца, удружења послодавца, професионалног удружења или синдиката (у даљем тексту: организатор) и друштва за управљање, а на основу кога се организатор обавезује да уплаћује пензијски допринос у корист својих запослених, односно чланова, а друштво за управљање улаже прикупљена средства;

11) *учешће* – неквалификовано, квалификовано и знатно учешће;

11а) неквалификовано учешће постоји када једно лице има непосредно или посредно право или могућност да оствари мање од 10% права гласа у правном лицу, односно непосредно или посредно власништво над мање од 10% капитала тог правног лица, односно нема могућност ефективног вршења утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица;

11б) квалификовано учешће постоји када једно лице има:

– непосредно или посредно право или могућност да оствари најмање 10% права гласа у правном лицу, односно непосредно или посредно власништво над најмање 10% капитала тог правног лица,

– могућност ефективног вршења утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица;

11в) знатно учешће постоји када једно лице има:

– непосредно или посредно право или могућност да оствари најмање 20% права гласа у правном лицу, односно непосредно или посредно власништво над најмање 20% капитала тог правног лица,

– могућност ефективног вршења знатног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица;

12) *повезана лица* – правна лица која су међусобно повезана управљањем, капиталом или на други начин, ради постизања заједничких пословних циљева, тако да пословање или резултати пословања једног лица могу битно утицати на пословање, односно резултате пословања другог лица. Повезаним лицима, у смислу овог закона, сматрају се и лица која су међусобно повезана:

– као чланови породице,

– тако да једно лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима, у складу са овим чланом, заједно, посредно или непосредно, учествују у другом лицу,

– тако да у оба лица квалификовано учешће има исто лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима у складу са овим чланом,

– на начин прописан за повезана лица законом којим се уређује правни положај привредних друштава,

– као чланови управе или надзорног одбора и чланови породице тих лица;

12а) приликом процене учешћа у капиталу, односно учешћа у управљању, повезана лица у смислу овог закона сматрају се једним лицем;

13) *чланови породице*, у смислу овог закона, јесу:

– супружници, односно лица која живе у ванбрачној заједници,

– потомци и преци у правој линији неограничено,

– сродници до трећег степена сродства, у побочној линији, укључујући и сродство по тазбини,

– усвојилац и усвојеници и потомци усвојеника,

– старалац и штићеници и потомци штићеника;

14) *тржишно препознатљиво правно лице* – правно лице које се котира на берзи у земљама ОЕСД-а или има одређен рејтинг код агенција за процену бонитета, односно које је, према

последњем рангирању које је извршио *Standard and Poor's* и *Fitch-IBCA*, рангирано с најмање BBB –, или које је извршио *Moody's* са најмање Baa3.

II. ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ

Правна форма

Члан 4.

Друштво за управљање оснива се искључиво као затворено акционарско друштво.

На друштва за управљање примењују се одредбе закона којим се уређују привредна друштва, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Друштво за управљање могу основати домаћа и страна физичка и правна лица.

Физичка лица могу имати само неквалификовано учешће.

Више од 50% учешћа у капиталу, односно права гласа у друштву за управљање мора имати правно лице које се бави банкарским пословима, пословима осигурања или делатношћу пензијских фондова, као и лице које у наведеном лицу има више од 50% учешћа у капиталу, односно права гласа.

Уколико ниједно лице појединачно нема више од 50% учешћа у капиталу, односно права гласа у друштву за управљање, највећи акционари који заједно имају више од 50% учешћа у капиталу, односно права гласа у друштву за управљање морају бити лица из става 5. овог члана.

Домаће правно лице са већинским државним, односно друштвеним капиталом или друго са њим повезано лице не може бити оснивач друштва за управљање.

Изузетно од става 7. овог члана, банке и друштва за осигурање са већинским државним, односно друштвеним капиталом могу бити оснивачи друштва за управљање.

Правна и физичка лица могу бити акционари у само једном друштву за управљање.

Делатност друштва за управљање

Члан 5.

Друштво за управљање обавља делатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима на начин којим своје интересе или интересе својих оснивача, односно повезаних лица не ставља испред интереса чланова ових фондова, у складу с добром пословном праксом и пажњом доброг привредника, а у најбољем интересу чланова тих фондова.

Делатност друштва за управљање може да обавља и огранак страног друштва за управљање које је добило дозволу надлежног органа за обављање те делатности, а по истеку пет година од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији.

Друштво за управљање може организовати и управљати са више добровољних пензијских фондова.

Друштво за управљање управља добровољним пензијским фондом, доноси инвестиционе одлуке, врши програмиране исплате, обавља административне и маркетиншке послове и активности и друге послове, у складу са овим законом.

Друштво за управљање може поверити обављање административних и маркетиншких послова и активности другим лицима, при чему се одговорност друштва за управљање не искључује.

Друштво за управљање може обављати искључиво делатност из става 1. овог члана.

Употреба пословног имена

Члан 6.

У пословном имену друштва за управљање морају бити садржане речи "друштво за управљање добровољним пензијским фондом" или скраћеница д.у.д.п.ф, односно дудпф.

Правно лице које није добило дозволу за рад друштва за управљање не може користити у правном промету назив "друштво за управљање добровољним пензијским фондом" или други сличан назив.

Висина основног капитала

Члан 7.

Новчани део основног капитала друштва за управљање, приликом оснивања, износи најмање 1.000.000 (један милион) евра у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Новчани део основног капитала уплаћује се на привремени рачун код банке у целости пре уписа друштва за управљање у регистар привредних субјеката.

Новчани део основног капитала друштва за управљање не може да потиче из зајмова или кредита, нити сме бити оптерећен на било који начин.

Друштво за управљање дужно је да у свом пословању обезбеди да капитал друштва увек буде у висини која није мања од динарске противвредности 1.000.000 (један милион) евра.

Народна банка Србије ближе прописује структуру и начин израчунавања капитала из става 4. овог члана.

Организациона и техничка оспособљеност

Члан 8.

Друштво за управљање је дужно да ангажује најмање једног портфолио менаџера и овлашћеног интерног ревизора запослене на неодређено време.

Друштво за управљање је дужно да испуни минималне услове организационе и техничке оспособљености, које прописује Народна банка Србије.

На издавање и одузимање дозволе за обављање послова портфолио менаџера сходно се примењују одредбе закона којим се уређује тржиште хартија од вредности.

Оснивање друштва за управљање

Члан 9.

Лице које намерава да оснује друштво за управљање дужно је да поднесе Народној банци Србије захтев за издавање дозволе за рад друштва за управљање (у даљем тексту: дозвола за рад).

Лице из става 1. овог члана истовремено подноси и захтев за издавање дозволе за организовање и управљање фондом (у даљем тексту: дозвола за управљање фондом).

Захтев за издавање дозволе за рад и дозволе за управљање фондом

Члан 10.

Уз захтев за издавање дозволе за рад, оснивачи друштва за управљање подносе:

- 1) оснивачки акт;
- 2) доказ да је на привремени рачун код банке уплаћен новчани део основног капитала, са изјавом о пореклу финансијских средстава, у складу са чланом 7. став 3. овог закона;
- 3) списак акционара по презимену, имену и адреси, односно пословно име и седиште, са укупним номиналним износом акција и процентом учешћа у основном капиталу акционарског друштва за управљање;
- 4) за акционаре – правна лица:
  - (1) решење о упису у регистар, односно оверени превод извода из регистра за страна правна лица и за њихове власнике, до нивоа физичких лица, односно тржишно препознатљивих правних лица,
  - (2) препис акционара из књиге акционара, односно доказ из другог одговарајућег јавног регистра, ако је акционар акционарско друштво за управљање,
  - (3) финансијске извештаје, са мишљењем овлашћеног ревизора за последње три године,
  - (4) доказ надлежног органа управе о измирењу доспелих пореских обавеза, не старији од шест месеци,
  - (5) списак правних лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона,
  - (6) доказе из тачке 5. подтач. (1), (2) и (4) овог става за квалификоване власнике и чланове управе;
- 5) за акционаре – физичка лица:
  - (1) доказ да то лице у последње три године није било члан управе, надзорног одбора или носилац посебних овлашћења у правном лицу над којим је спроведен поступак принудне ликвидације, односно стечаја,

(2) доказ да то лице није правноснажно осуђивано за кривична дела против радних односа, привреде, имовине, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја, односно службене дужности, за кривична дела и привредне преступе утврђене законима којима се уређују тржиште хартија од вредности, приватизација, делатност осигурања и банке, као ни за друга кажњива дела која га чине неподобним за обављање те функције,

(3) доказ надлежног органа управе о измирењу пореза, не старији од шест месеци,

(4) списак правних лица у којима то лице има учешће;

б) правила пословања друштва за управљање;

7) план пословања за прве три године који садржи јасно одређену стратегију пословања;

8) списак предложених чланова управе друштва за управљање са радним биографијама, изјавама о престанку обављања дужности и доказом да су испуњени услови из члана 15. овог закона;

9) доказ о испуњености услова о организационој и техничкој оспособљености друштва за управљање из члана 8. овог закона, са списком лица која ће обављати послове из члана 8. овог закона, радним биографијама тих лица и доказима да поседују одговарајућа звања;

10) доказ о испуњености услова за управљање ризицима у друштву за управљање.

Уз захтев за издавање дозволе за управљање фондом оснивачи друштва за управљање подносе:

1) нацрт стандардизованог уговора о чланству у добровољном пензијском фонду;

2) нацрт уговора са кастоди банком;

3) списак лица која ће обављати послове портфолио менаџера фонда који се организује, са радним биографијама тих лица;

4) нацрт правилника о тарифи.

Додатна документација

Члан 11.

У року од 15 дана од дана пријема уредног захтева за издавање дозволе за рад и дозволе за управљање добровољним пензијским фондом, Народна банка Србије може затражити и друге доказе значајне за одлучивање о тим захтевима, које су оснивачи друштва за управљање дужни да доставе у року који она одреди, а који не може бити дужи од 30 дана од дана пријема њеног дописа.

Народна банка Србије сарађује са другим државним органима и организацијама, прикупља документе и друге информације од значаја за решавање по захтеву за издавање дозволе за рад.

Издавање дозволе за рад и дозволе за управљање фондом

Члан 12.

Народна банка Србије издаје дозволу за рад када утврди ваљаност захтева из члана 10. став 1. овог закона и када процени да:

- 1) је порекло основног капитала јасно и несумњиво;
- 2) се на основу добијених информација може закључити да оснивачи друштва за управљање и сва повезана лица имају добар пословни углед, одговарајуће квалификације и искуство у управљању повереним средствима, као и да им је финансијски положај такав да се може претпоставити да неће имати негативан утицај на пословање друштва за управљање;
- 3) структура повезаних лица није таква да онемогућава ефикасно вршење надзора над пословањем;
- 4) предложено пословно име друштва за управљање не наводи на погрешно мишљење будуће чланове фонда и друга лица у правном промету;
- 5) су оснивачи друштва за управљање доставили податке који се могу проверити и који су у складу са актима Народне банке Србије;
- 6) пословне активности оснивача друштва за управљање не могу изазвати значајан ризик за сигурно и законито управљање фондом;
- 7) оснивачима друштва за управљање у последњих годину дана није одбачен или одбијен захтев за издавање дозволе за рад и дозволе за управљање фондом;
- 8) ће се у друштву за управљање успоставити одговарајући систем за управљање ризицима.

Народна банка Србије издаје дозволу за управљање фондом када утврди ваљаност захтева из члана 10. став 2. овог закона и када, узимајући у обзир предложене циљеве, величину и друге битне карактеристике фонда, процени да:

- 1) висина основног капитала друштва за управљање омогућава одрживо управљање фондом;
- 2) портфолио менаџери који ће управљати фондом поседују дозволу издату у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вредности;
- 3) ће на адекватан начин бити заштићени интереси чланова фонда.

Народна банка Србије истовремено доноси решење о издавању дозволе за рад и решење о издавању дозволе за управљање фондом у року од 45 дана од дана пријема захтева, односно од дана накнадно примљене документације и информација у смислу члана 11. став 1. овог закона.

Дозвола за управљање фондом не може се издати без позитивно решеног захтева за издавање дозволе за рад друштва за управљање.

Уколико намерава да организује још неки добровољни пензијски фонд, друштво за управљање подноси само захтев за издавање дозволе за управљање фондом.

Након закључења уговора с кастоди банком из члана 63. став 1. овог закона, а пре закључења уговора о чланству у добровољном пензијском фонду, односно о пензијском плану, друштво за управљање је дужно да, ради добијања сагласности, Народној банци Србије достави проспект и скраћени проспект тог фонда.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин издавања дозвола из ст. 1. и 2. овог члана.

Негативно решење

Члан 13.

Ако Народна банка Србије одбије захтев за издавање дозволе за рад, доноси решење у којем мора навести разлоге одбијања захтева.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Против решења Народне банке Србије може се покренути управни спор.

Сагласност за стицање квалификованог учешћа

Члан 14.

За стицање акција друштва за управљање на основу којих једно лице посредно или непосредно стиче квалификовано учешће у друштву за управљање потребна је претходна сагласност Народне банке Србије.

Лице које је добило сагласност из става 1. овог члана дужно је да исту сагласност прибави за свако даље стицање акција друштва за управљање којим се прелази износ од 20%, 33%, односно 50% акција са правом гласа или учешћа у капиталу друштва за управљање.

Лице које жели да стекне акције из ст. 1. и 2. овог члана, уз захтев за добијање сагласности подноси документацију прописану чланом 10. став 1. тач. 4) и 7) овог закона.

Народна банка Србије издаје сагласност када процени испуњеност услова из члана 12. став 1. тач. од 1) до 3) и од 5) до 7) овог закона.

Када се учешће акционара у капиталу друштва за управљање смањи за износ од десет или више процената, друштво је дужно да о томе обавести Народну банку Србије.

На захтев за добијање сагласности из става 3. овог члана примењује се одредба која се односи на додатну документацију из члана 11. став 1. овог закона, као и одредба о року за одлучивање о том захтеву из члана 12. став 3. овог закона.

Уколико лице стекне акције из ст. 1. и 2. овог члана без претходне сагласности Народне банке Србије, Народна банка Србије ће му решењем наложити да отуђи власништво, односно забраниће му да остварује своје право гласа по основу тако стечених акција.

Решење о одузимању права гласа из става 7. овог члана Народна банка Србије доставља наведеном лицу и регистру који обавља послове јединствене евиденције о хартијама од вредности у складу са законом који уређује тржиште хартија од вредности.

Уколико лице не поступи по решењу Народне банке Србије из става 8. овог члана, стицање акција је ништаво.

Одлуке које су у органима друштва за управљање донете уз учешће гласова имаоца акција који нема сагласност из овог члана – ништаве су.

Органи друштва за управљање

Члан 15.

На органе друштва за управљање сходно се примењују одредбе закона којим се уређују привредна друштва, уколико овим законом није друкчије одређено.

За лице предложено за члана управе друштва за управљање Народној банци Србије се достављају докази из члана 10. став 1. тач. 5) и 8) овог закона.

Члан управе друштва за управљање не може бити лице које је:

- 1) члан управе или запослени другог друштва за управљање;
- 2) члан управе или запослени кастоди банке са којом је друштво за управљање закључило уговор;
- 3) функционер, постављено, односно именовано лице или државни службеник;
- 4) повезано лице са лицима из тач. 1) и 2) овог става.

Чланови управе друштва за управљање морају имати високу школску спрему, с тим да најмање једна половина чланова управе морају имати најмање три године радног искуства стеченог у обављању сложених финансијско-економских послова у вези са хартијама од вредности у земљи или иностранству на пословима:

- 1) у брокерско–дилерском друштву;
- 2) на берзи хартија од вредности, односно финансијских деривата;
- 3) у банци;
- 4) у друштву за управљање инвестиционим или пензијским фондовима;
- 5) у друштву за осигурање;
- 6) у централној банци или другом државном органу или организацији;
- 7) у правном лицу које обавља послове у вези са хартијама од вредности за рачун државе као поверене послове.

Давање сагласности на избор члана управе друштва за управљање

Члан 16.

Народна банка Србије даје сагласност на избор предложених чланова управе друштва за управљање.

Народна банка Србије доноси решење о давању сагласности на избор члана управе друштва за управљање када утврди да су испуњени услови утврђени у члану 15. овог закона и када процени да предложени чланови имају одговарајуће квалификације и такав пословни углед да ће ваљано обављати послове у друштву за управљање, те да ће њиховим избором бити обезбеђена одговарајућа заштита интереса чланова добровољног пензијског фонда.

Када одлучује о давању сагласности из става 1. овог члана, Народна банка Србије може, уколико је то неопходно, затражити од предложених чланова управе да лично дођу на интервју.

Када одлучује о давању сагласности из става 1. овог члана, Народна банка Србије може захтевати и друге доказе значајне за доношење решења из става 2. тог члана.

Када Народна банка Србије одлучује о захтеву из члана 10. став 1. овог закона, истовремено одлучује и о давању сагласности на избор предложених чланова управе друштва за управљање.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин давања сагласности из става 1. овог члана.

Повлачење сагласности на избор члана управе друштва за управљање

Члан 17.

Народна банка Србије повлачи сагласност члану управе друштва за управљање када утврди да је:

- 1) одлука донета на основу неистинитих и нетачних података;
- 2) у међувремену престао да испуњава услове из чл. 15. и 16. овог закона;
- 3) извршио повреду одредаба овог закона и другог закона по којем је Народна банка Србије надлежна да обавља надзор, правила пословног морала, савесног пословања и правила о управљању ризиком или на други начин теже угрозио интересе чланова добровољног пензијског фонда;
- 4) правноснажним решењем лишен пословне способности.

Од дана достављања решења којим му је повучена сагласност, члан управе не може вршити било какву функцију у друштву за управљање.

Управа друштва за управљање што пре, а најкасније у року од 15 дана од дана достављања решења из става 2. овог члана, сазива седницу управе друштва на којој предлаже новог члана управе.

Пословна тајна

Члан 18.

Чланови управе друштва за управљање, запослена лица друштва за управљање и повезана лица тог друштва дужна су да чувају као пословну тајну и не могу давати информације о:

- 1) добровољном пензијском фонду или друштву за управљање тим фондом које би могле створити погрешну представу о пословању друштва, односно фонда;

2) будућим активностима и пословним плановима друштва за управљање, осим у случајевима предвиђеним законом;

3) стању и промету на рачунима добровољног пензијског фонда и његових чланова;

4) другим подацима који су од значаја за пословање добровољног пензијског фонда, а за које су сазнали у обављању послова друштва за управљање.

Изузетно од става 1. овог члана, подаци се могу саопштавати и стављати на увид трећим лицима само приликом надзора пословања, на основу налога суда, надлежног органа управе, или на основу закона.

Упис у регистар

Члан 19.

Друштво за управљање је дужно да, у року од 30 дана од дана пријема решења о издавању дозволе за рад и решења о издавању дозволе за управљање фондом и давања сагласности на одлуку о избору чланова управе, поднесе регистрациону пријаву у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Друштво за управљање је дужно да, у року од седам дана од дана пријема решења о упису у регистар привредних субјеката, достави Народној банци Србије извод из уписа у регистар.

Друштво за управљање не може обављати делатност организовања и управљања добровољним пензијским фондом пре уписа те делатности у Регистар привредних субјеката.

Дозвола за рад у случају спајања уз припајање

Члан 20.

Друштво за управљање (друштво стицалац) може да преузме искључиво целокупни капитал другог друштва за управљање (друштво престало припајањем).

Друштво стицалац подноси Народној банци Србије захтев за издавање дозволе за спајање пре подношења пријаве за упис промене у Регистар привредних субјеката.

Друштво стицалац преузима послове организовања и управљања добровољним пензијским фондовима друштва престалог припајањем.

Друштво стицалац може добровољни пензијски фонд којим је управљало друштво престало припајањем припојити свом фонду, или њим засебно управљати.

Захтев из става 2. овог члана садржи:

1) финансијске извештаје друштва стицаоца и друштва престалог припајањем са извештајем екстерног ревизора;

2) извештај који показује изводљивост спајања;

3) план који детаљно наводи намеру у вези са добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима друштва престалог припајањем.

На спајање уз припајање друштава за управљање примењују се одредбе закона којим се уређују привредна друштва.

Друштво стицалац саставља финансијске извештаје са подацима о финансијском положају на дан уписа промене у Регистар привредних субјеката и о пословању у текућој години за друштво и фондове којима управља и доставља их Народној банци Србије са извештајима екстерног ревизора, у року од 60 дана од дана уписа.

Народна банка Србије ближе уређује начин и услове припајања добровољних пензијских фондова.

Спајање добровољних пензијских фондова

Члан 20а.

Друштво за управљање може спојити више добровољних пензијских фондова којима управља.

Спајање добровољних пензијских фондова може се вршити спајањем уз припајање и спајањем уз организовање.

Спајањем добровољног пензијског фонда уз припајање – добровољни пензијски фонд престаје да постоји без распуштања и при том другом добровољном пензијском фонду преноси целу своју имовину и обавезе.

Спајањем добровољног пензијског фонда уз организовање – два или више добровољних пензијских фондова престају да постоје без распуштања и при том целу своју имовину и обавезе преносе на нови добровољни пензијски фонд.

Народна банка Србије издаје дозволу за спајање добровољних пензијских фондова и ближе уређује начин и услове тог спајања.

Акти друштва за управљање

Члан 21.

Акти друштва за управљање су оснивачки акт, правила пословања, план пословања и други акти.

Правилима пословања друштва за управљање уређују се:

- 1) послови које обавља друштво за управљање, услови и начин њиховог обављања;
- 2) међусобни односи друштва за управљање и чланова фонда;
- 3) критеријуми за образовање инвестиционог портфолија фонда и инвестициона политика са циљем повећања вредности имовине фонда;
- 4) начин обавештавања чланова добровољног пензијског фонда о:

(1) променама инвестиционе политике,

- (2) вредности имовине добровољног пензијског фонда и вредности инвестиционих јединица,
  - (3) посебним ризицима инвестирања,
  - (4) изменама правилника о тарифи,
  - (5) другим битним питањима;
- 5) начин и услови под којим чланови органа и запослени у друштву за управљање могу улагати своја средства у добровољни пензијски фонд којим управља то друштво;
- 6) начин обављања административних и рачуноводствених послова;
  - 7) контролне и сигурносне мере за обраду података и њихово чување;
  - 8) систем интерне контроле;
  - 9) мере за спречавање конфликта интереса и мере за спречавање коришћења имовине којом се управља за сопствени рачун;
  - 10) мере за спречавање злоупотребе привилегованих информација;
  - 11) друга питања од значаја за рад друштва.

Измене и допуне аката друштва за управљање

Члан 22.

Друштво за управљање је дужно да Народну банку Србије обавести о изменама и допунама аката из члана 21. став 1. овог закона, у складу са актом Народне банке Србије којим се уређује начин достављања тих аката.

Друштво за управљање је дужно да Народну банку Србије обавести о изменама и допунама правила пословања најмање 30 дана пре почетка њихове примене.

Приликом достављања обавештења из става 2. овог члана, друштво за управљање се изјашњава да ли измене и допуне правила пословања доставља свим члановима добровољног пензијског фонда, односно обвезницима уплате на које се она односе.

Друштво за управљање је обавезно да достави измене и допуне правила пословања лицима из става 3. овог члана, када се врши измена правила пословања у деловима прописаним чланом 21. став 2. тач. од 2) до 4) овог закона, односно уколико измене и допуне могу утицати на јасну представу члана о фонду и на доношење целисходне одлуке о чланству.

Народна банка Србије може од друштва за управљање захтевати да измени и допуни правила пословања кад утврди да она довољно не обезбеђују интересе чланова добровољног пензијског фонда.

Друштво за управљање је дужно да измене и допуне правила пословања објави на својој Интернет страници и огласној табли, најкасније 30 дана пре почетка њихове примене.

Народна банка Србије може од друштва за управљање захтевати да измене и допуне правила пословања достави свим члановима добровољног пензијског фонда, односно обвезницима уплате на које се она односе, ако оцени да је то у њиховом најбољем интересу, и то најкасније 20 дана пре почетка њихове примене.

Накнаде друштва за управљање

Члан 23.

Накнаду за услуге друштва за управљање и накнаду за пренос рачуна члана фонда плаћа члан фонда, у складу са правилником о тарифи друштва за управљање.

Накнада за услуге друштва за управљање састоји се од:

1) накнаде приликом уплате пензијских доприноса, која се обрачунава као проценат вредности извршених уплата који утврди друштво за управљање и примењује се од почетка примене акта Народне банке Србије из тачке 2) овог става;

2) накнаде за управљање фондом, која се обрачунава по стопи од највише 1,25% годишње од вредности имовине добровољног пензијског фонда и примењује се од 1. јануара наредне године у односу на годину у којој је ступио на снагу акт којим је Народна банка Србије утврдила да нето вредност имовине на основу годишњих финансијских извештаја свих добровољних пензијских фондова збирно износи 0,75% или више од последње процењене вредности бруто друштвеног производа, објављене од стране надлежног републичког органа. Накнада из става 2. тачка 2) овог члана обрачунава се свакодневно, а наплаћује месечно.

Основицу за обрачун накнаде из става 2. тачка 2) овог члана представља обрачунска нето вредност имовине добровољног пензијског фонда, при чему ту вредност на одређени дан чини нето вредност имовине фонда из члана 46. овог закона која не укључује износ уплата и обавеза по основу чланства које су настале тог дана.

Трошкови који се наплаћују из имовине добровољног пензијског фонда јесу трошкови у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности у које се улаже имовина фонда, и то трошкови услуга Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, трошкови организатора тржишта и пореске обавезе, као и трошкови текућег одржавања непокретности у које је уложена имовина фонда којима се обезбеђује њихово одржавање на задовољавајућем нивоу, а у складу са законом којим се уређује инвестиционо и текуће одржавање непокретности.

Трошкови који нису одређени овим чланом наплаћују се из имовине друштва за управљање.

Друштво за управљање наплаћује пренос рачуна члана добровољног пензијског фонда на фонд који организује и којим управља друго друштво за управљање према стварним трошковима преноса.

Изузетно од става 1. овог члана, накнаду из става 2. тачка 1) овог члана плаћа организатор пензијског плана на основу уговора о управљању пензијским планом.

Народна банка Србије ближе уређује начин обрачуна накнада.

Промена пословног имена и седишта

Члан 24.

Друштво за управљање је дужно да, пре подношења пријаве за упис у Регистар привредних субјеката промене пословног имена и седишта, обавести Народну банку Србије о промени коју врши.

Одговорност друштва за управљање и управе

Члан 25.

Друштво за управљање је одговорно члановима добровољног пензијског фонда за штету насталу због неиспуњења, задоцњења или делимичног испуњења својих обавеза које се односе на управљање фондом, осим ако неиспуњење, задоцњење или делимично испуњење не произлази из узрока које друштво за управљање није могло да предвиди ни избегне или отклони.

Друштво за управљање дужно је да надокнади штету насталу због неиспуњења, задоцњења или делимичног испуњења својих обавеза.

Друштво за управљање је дужно да успостави систем унутрашњих контрола на свим нивоима, при чему се под тим системом подразумевају одговарајуће процедуре, поступци и радње које је управа друштва за управљање дужна да организује на начин који одговара природи, сложености и ризичности посла, а ради континуираног управљања ризицима који могу негативно утицати на остваривање утврђених пословних циљева, као и ради спречавања неправилности и незаконитости у пословању друштва за управљање.

Управа друштва за управљање одговорна је за успостављање, континуирано праћење и унапређење система управљања ризицима у пословању друштва за управљање и добровољног пензијског фонда.

Народна банка Србије прописује минималне услове успостављања система унутрашњих контрола и утврђује правила управљања ризицима из ст. 3. и 4. овог члана.

Ограничења пословања друштва за управљање

Члан 26.

Друштво за управљање не може имати непосредно учешће у капиталу других правних лица, односно у управљању тим лицима.

Друштво за управљање не може преко повезаних лица или на други начин вршити знатан утицај на управљање другим правним лицем.

Друштво за управљање не може бити зајмодавац, нити преузети обавезе по основу уговора о јемству.

Пословне књиге и извештавање друштва за управљање

Члан 27.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја друштва за управљање врши се у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија и прописом Народне банке Србије.

Прописом Народне банке Србије из става 1. овог члана ближе се уређују:

1) контни оквири и садржина рачуна у контним оквирима за друштва за управљање и добровољне пензијске фондове;

2) садржај и форма образаца финансијских извештаја за друштва за управљање;

3) садржај финансијских извештаја за добровољне пензијске фондове који се приказују у оквиру финансијских извештаја друштва за управљање.

Друштво за управљање је дужно да, одвојено од својих, води пословне књиге и саставља финансијске извештаје за добровољни пензијски фонд којим управља.

Друштво за управљање је дужно да у пословним књигама и финансијским извештајима одвојено приказује податке за сваки фонд којим управља.

Друштво за управљање је дужно да обезбеди екстерну ревизију финансијских извештаја.

Друштво за управљање дужно је да Народној банци Србије доставља:

1) годишње финансијске извештаје за друштво у оквиру којег одвојено приказује финансијски извештај добровољног пензијског фонда којим управља, са извештајем екстерног ревизора, до 31. марта текуће године за претходну годину;

3) месечне извештаје за добровољни пензијски фонд и друштво за управљање, до десетог дана у месецу за претходни месец, који садрже податке о:

(1) хартијама од вредности које чине имовину добровољног пензијског фонда којима се трговало, према врсти хартија од вредности и издаваоцима,

(2) непокретностима које чине имовину фонда којима се трговало, према врсти и месту где се оне налазе,

(3) стању на новчаним депозитима који чине имовину добровољног пензијског фонда, према финансијским организацијама код којих се депозити налазе,

(4) датумима трансакција и ценама по којима су трансакције хартијама од вредности извршене,

(5) брокерским накнадама, накнадама кастоди банке и другим трошковима у вези са трансакцијама,

(6) вредности имовине добровољног пензијског фонда и броју уписаних инвестиционих јединица и њиховој појединачној вредности, са стањем на дан последњег радног дана у месецу за који се извештај доставља,

(7) броју чланова добровољног пензијског фонда, са стањем на дан последњег радног дана у месецу за који се доставља извештај,

(8) друге податке на захтев Народне банке Србије.

Друштво за управљање дужно је да трајно чува документацију и податке забележене на електронским медијима који се односе на чланове добровољног пензијског фонда.

Друштво за управљање дужно је да, на захтев Народне банке Србије, доставља и друге извештаје, информације и податке.

Екстерна ревизија финансијских извештаја

Члан 27а.

Друштво за управљање обавештава Народну банку Србије о избору екстерног ревизора у року од седам дана од дана избора и доставља јој податке на основу којих је донело одлуку о избору.

У року од 15 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана, Народна банка Србије може захтевати од друштва за управљање промену екстерног ревизора уколико, на основу истинитости и објективности раније датих извештаја и других информација којима Народна банка Србије располаже, процени да не постоји довољан ниво сигурности да ће обављена ревизија бити у складу са законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја и с међународним стандардима ревизије.

Екстерни ревизор може обављати највише три узастопне ревизије годишњих финансијских извештаја за друштво за управљање и добровољни пензијски фонд.

Екстерни ревизор не може у истој години обављати и ревизију финансијских извештаја друштва за управљање или добровољног пензијског фонда и пружати друштву за управљање друге услуге, нити може вршити ревизију за пословну годину у којој је друштву за управљање пружао те услуге.

Народна банка Србије утврђује основну садржину извештаја екстерног ревизора и услове обављања екстерне ревизије.

Народна банка Србије, кад утврди да ревизија финансијских извештаја друштва за управљање или добровољног пензијског фонда није обављена у складу са законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја и међународним стандардима ревизије, захтева од друштва за управљање да, у року који она одреди, ангажује другог екстерног ревизора, који ће поново обавити ревизију о трошку друштва за управљање.

Екстерни ревизор дужан је да управу друштва за управљање, као и Народну банку Србије, обавести, и то одмах након што за њих сазна, о свакој чињеници која представља:

- 1) повреду закона и аката Народне банке Србије;
- 2) материјално значајну промену финансијског резултата исказаног у неревидираним годишњим финансијским извештајима;
- 3) повреду унутрашњих процедура или аката друштва за управљање;

4) околност која би могла довести до материјалног губитка за друштво за управљање или би могла угрозити континуитет његовог пословања.

Обавештење из става 7. овог члана не сматра се повредом тајности података друштва за управљање или поверљивих информација и екстерни ревизор због њега не може сносити одговорност.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин давања обавештења из става 7. овог члана.

Народна банка Србије може од екстерних ревизора захтевати и додатна обавештења у вези са извршеном ревизијом.

Кад су неправилности у пословању друштва за управљање утврђене у извештају екстерног ревизора, друштво за управљање је дужно да те неправилности отклони и да о томе обавести Народну банку Србије.

Ако друштво за управљање не отклони неправилности из става 11. овог члана, Народна банка Србије према том друштву за управљање предузима мере прописане законом.

Друштво за управљање доставља Народној банци Србије писмено обавештење о раскиду уговора са екстерним ревизором, са изјавом о разлозима за раскид, најкасније у року од 15 дана од дана раскида овог уговора.

III. ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНДОВИ

Добровољни пензијски фонд

Члан 28.

Добровољни пензијски фонд се организује ради прикупљања новчаних средстава уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава са циљем повећања вредности имовине фонда.

Добровољним пензијским фондом управља друштво за управљање фондом, у складу са овим законом.

Добровољни пензијски фонд јесте фонд посебне врсте, односно засебна имовина, без својства правног лица.

Имовина добровољног пензијског фонда

Члан 29.

Имовина добровољног пензијског фонда у својини је чланова фонда, сразмерно њиховом уделу у имовини фонда.

Имовина добровољног пензијског фонда је одвојена од имовине друштва за управљање.

Имовина добровољног пензијског фонда се обавезно води на рачуну код кастоди банке.

Имовина добровољног пензијског фонда не може бити предмет принудне наплате, залогe, хипотеке, не може се укључити у ликвидациону или стечајну масу друштва за управљање,

кастоди банке или других лица, нити користити за измиривање обавеза члана добровољног пензијског фонда и других лица према трећим лицима.

Изузетно од става 4. овог члана, имовина члана у добровољном пензијском фонду може се користити као гаранција за обавезе члана добровољног пензијског фонда према Републици Србији и банкама у вези са куповином првог стана, у складу са актом Владе.

Право гласа на основу акција које чине имовину добровољног пензијског фонда остварује друштво за управљање које организује и управља тим фондом.

Инвестициона начела и инвестициона политика

Члан 30.

Имовина добровољног пензијског фонда улаже се са циљем повећања укупног приноса у корист чланова добровољног пензијског фонда, а у складу са следећим начелима:

1) начело сигурности имовине добровољног пензијског фонда – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се хартије од вредности издавалаца са високим кредитним рејтингом;

2) начело диверсификације портфолија – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се хартије од вредности које се разликују према врсти и издаваоцима, као и према другим обележјима;

3) начело одржавања одговарајуће ликвидности – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се хартије од вредности које је могуће брзо и ефикасно купити и продати по релативно уједначеној и стабилној цени.

Правилима пословања друштва за управљање утврђује се инвестициона политика добровољног пензијског фонда.

Инвестиционом политиком утврђује се:

- 1) начин спровођења начела из става 1. овог члана;
- 2) највећи и најмањи део средстава добровољног пензијског фонда који се може улагати у поједине хартије од вредности и некретнине;
- 3) највећи део средстава добровољног пензијског фонда који се може улагати у новчане депозите;
- 4) органи друштва за управљање који доносе одлуке о улагањима и поступак за доношење таквих одлука;
- 5) начин измене инвестиционе политике.

Улагање имовине добровољног пензијског фонда

Члан 31.

Имовина добровољног пензијског фонда улаже се у:

- 1) дужничке хартије од вредности које издаје Народна банка Србије;
- 2) дужничке хартије од вредности које издају Република Србија (у даљем тексту: Република), аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе у Републици и друга правна лица уз гаранцију Републике;
- 3) хартије од вредности које издају међународне финансијске институције;
- 4) дужничке хартије од вредности које издају стране државе или страна правна лица са минималним кредитним рејтингом „А", а који утврђују агенције за процену бонитета *Standard and Poor's*, *Fitch-IBCA* или *Moody's*;
- 5) хипотекарне обвезнице које се издају на територији Републике;
- 6) хартије од вредности које издају правна лица са седиштем у Републици којима се тргује на организованом тржишту у Републици;
- 7) акције страних правних лица које су листиране и којима се тргује на берзанским тржиштима држава чланица ЕУ, односно ОЕСД-а;
- 8) новчане депозите у банкама са седиштем у Републици, основаним у складу са законом којим се уређује пословање банака;
- 8а) краткорочне дужничке хартије од вредности које издају или гарантују банке са седиштем у Републици у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената;
- 8б) инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова којима управљају друштва за управљање са седиштем у Републици, односно у државама чланицама ЕУ и ОЕСД-а;
- 9) депозитне потврде које издају банке са седиштем у Републици;
- 10) депозитне потврде које издају банке са седиштем у државама чланицама ЕУ, односно ОЕСД-а на основу депонованих хартија од вредности из тач. 3), 4) и 7) овог става;
- 11) непокретности које се налазе на територији Републике.

Улагања у непокретности могу бити улагања у земљиште, зграде (пословне, стамбене, стамбено-пословне, економске и др.) и посебне делове зграда (станови, пословне просторије и др.), који су уписани у јавним књигама о евиденцији непокретности и правима на њима, чији пренос својине није ограничен и на којима није засновано право залог, право плодоживања, право употребе, право становања или право стварног терета.

Имовина добровољног пензијског фонда која се састоји од непокретности уписује се у књиге из става 2. овог члана као својина фонда, уз навођење назива друштва за управљање, и евидентира се у кастоди банци.

Вредност непокретности у које се улаже имовина добровољног пензијског фонда обавезно процењује овлашћени процењивач. Непокретности морају бити осигуране од свих ризика.

Чланови добровољног пензијског фонда немају право прече куповине при продаји непокретности.

Народна банка Србије ближе уређује начин и учесталост процене имовине из члана 31. став 1. тачка 11) овог закона.

Народна банка Србије прописује ближе услове и максималне висине улагања имовине добровољног пензијског фонда из става 1. овог члана.

Народна банка Србије прописује услове и начин на који се може улагати имовина добровољних пензијских фондова у иностранству.

Ограничења улагања

Члан 32.

На улагања имовине из члана 31. овог закона примењују се следећа ограничења:

1) до 10% имовине добровољног пензијског фонда улаже се у хартије од вредности једног издаваоца или укупно у хартије од вредности два или више издавалаца који су повезана лица, осим хартија од вредности које издаје Република, односно Народна банка Србије;

2) до 5% имовине добровољног пензијског фонда улаже се у хартије од вредности које издаје организатор који је организовао пензијски план који је приступио том фонду.

Улагањем имовине добровољног пензијског фонда не може се стицати више од 15% власничког учешћа, односно акција са правом гласа једног издаваоца.

Члан 33.

Имовина добровољног пензијског фонда не може се улагати у хартије од вредности које издаје:

- 1) друштво за управљање;
- 2) кастоди банка код које се води рачун добровољног пензијског фонда;
- 3) брокерско-дилерско друштво, односно овлашћена банка која за друштво за управљање обавља послове посредовања у трговању хартијама од вредности;
- 4) акционар друштва за управљање;
- 5) повезано лице са лицима из тач. од 1) до 4) овог члана.

Члан 34.

Имовина добровољног пензијског фонда мора се улагати у складу са ограничењима улагања предвиђених овим законом, прописима Народне банке Србије и проспектом.

У случају одступања од ограничења улагања из овог закона, прописа Народне банке Србије и проспекта, а услед наступања околности које друштво за управљање није могло предвидети, односно на које није могло утицати, друштво за управљање је дужно да одмах обавести Народну банку Србије и да, у року од три месеца од дана одступања, усклади структуру имовине добровољног пензијског фонда са ограничењима улагања.

Уз обавештење из става 2. овог члана, друштво за управљање доставља Народној банци Србије и план активности, у коме наводи начине и рокове усклађивања са ограничењима улагања, уз поштовање начела улагања имовине добровољног пензијског фонда прописаних овим законом.

На захтев друштва за управљање, а ради заштите интереса чланова добровољног пензијског фонда, Народна банка Србије може решењем продужити рок из става 2. овог члана, а најдуже на годину дана од дана одступања од ограничења улагања.

Приликом одступања од ограничења улагања ван случаја предвиђеног ставом 2. овог члана, Народна банка Србије, пошто сазна за такву чињеницу, одмах предузима мере надзора у складу са овим законом.

Назив добровољног пензијског фонда

Члан 35.

Добровољни пензијски фонд има назив.

У називу добровољног пензијског фонда морају бити садржане речи "добровољни пензијски фонд" или скраћеница д.п.ф, односно дпф.

Правно лице и предузетник не могу користити појам "добровољни пензијски фонд" нити појам изведен из тог појма у свом пословном имену или називу, односно називу свог производа или услуге, осим ако те појмове користе на основу овог закона.

Управљање са више фондова и регистар фондова

Члан 36.

Друштво за управљање које намерава да организује и управља са више добровољних пензијских фондова дужно је да поднесе Народној банци Србије захтев за издавање дозволе за управљање фондом за сваки фонд посебно уз који подноси документацију из члана 10. став 2. овог закона.

Народна банка Србије издаје дозволу за управљање фондом у року од 45 дана од дана подношења захтева.

Издавање дозвола и вођење регистра

Члан 37.

Народна банка Србије издаје дозволу за управљање фондом на начин утврђен чланом 12. став 2. овог закона.

Народна банка Србије води Регистар добровољних пензијских фондова.

Прспект добровољног пензијског фонда

Члан 38.

Добровољни пензијски фонд има проспекат и скраћени проспекат.

Скраћени проспекат се искључиво користи ради оглашавања добровољног пензијског фонда и мора одговарати садржини проспеката.

Прспект мора садржати информације на основу којих заинтересована лица могу стећи јасну представу о фонду и донети разбориту одлуку.

Друштво за управљање даје на увид проспекат сваком заинтересованом лицу на његов захтев.

Друштво за управљање је дужно да достави Народној банци Србије, ради давања сагласности, проспекат и скраћени проспекат добровољног пензијског фонда, до 31. марта текуће године, са подацима са стањем на дан 31. децембра за претходну годину.

Када наступе значајније промене, друштво за управљање је дужно да, у року од осам дана од дана настанка таквих околности, достави Народној банци Србије ради давања сагласности измењени проспекат и скраћени проспекат добровољног пензијског фонда.

Под значајнијим променама, у смислу овог члана, подразумевају се промене услед којих подаци у проспекату, односно скраћеном проспекату битно одступају од стварног стања, а нарочито се подразумевају измене правила пословања и правилника о тарифи, промене у вредности и структури имовине добровољног пензијског фонда, као и друге промене које битно утичу на прецизно сазнање члана о фонду и на доношење целисходне одлуке о чланству.

Друштво за управљање је дужно да, у року од 15 дана од дана добијања сагласности, јавно објави скраћени проспекат у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике са тиражом од најмање 100.000 примерака, као и на својој Интернет страници.

Садржина проспеката

Члан 39.

Прспект добровољног пензијског фонда садржи:

- 1) податке о добровољном пензијском фонду;
- 2) податке о друштву за управљање;
- 3) пословно име и седиште кастоди банке;
- 4) датум издавања проспеката.

Подаци о добровољном пензијском фонду су:

- 1) назив и датум оснивања фонда;
- 2) инвестициона политика и главни ризици у вези са њом;

- 3) минимални износ пензијских доприноса;
  - 4) порески третман добровољног пензијског фонда, односно чланова фонда – пореске стопе и основице и начин њиховог обрачунавања;
  - 5) нето вредност имовине фонда;
  - 6) структура имовине добровољног пензијског фонда, и то:
    - (1) процентуално учешће хартија од вредности према врсти хартија од вредности, називу и седишту издаваоца и називу и седишту организованог тржишта на коме се тргује тим хартијама, када такве хартије од вредности чине више од 1% укупне вредности имовине фонда,
    - (2) процентуално учешће новчаних депозита према називу и седишту финансијске организације код које су депонована новчана средства, када депозити у тим организацијама чине више од 1% укупне вредности имовине фонда,
    - (3) процентуално учешће непокретности према врсти и месту где се непокретност налази;
  - 7) нето принос фонда у складу са чланом 48. овог закона;
  - 8) подаци о висини накнада и трошкова у складу са тарифником, и то:
    - (1) накнада при уплати пензијског доприноса,
    - (2) накнада за управљање фондом,
    - (3) трошкова плаћених из имовине фонда за претходну годину изражених као процент вредности имовине фонда;
  - 9) основи за раскид уговора о чланству и права и обавезе друштва за управљање и чланова добровољног пензијског фонда у случају раскида уговора о чланству;
  - 10) време, место и начин уплате пензијских доприноса;
  - 11) време и место објављивања података о вредности инвестиционих јединица и начин обрачунавања тих јединица;
  - 12) динамика и начин обрачуна програмираних исплата.
- Подаци о друштву за управљање су:
- 1) пословно име и седиште друштва за управљање;
  - 2) име и овлашћења чланова управе друштва за управљање;
  - 3) пословно име и седиште, односно имена и адресе акционара који поседују 10% или више учешћа у капиталу друштва за управљање;
  - 4) висина капитала друштва за управљање;

5) списак и врста свих добровољних пензијских фондова којим управља уколико друштво за управљање управља са више фондова;

6) пословно име и седиште предузећа за ревизију које врши екстерну ревизију финансијских извештаја друштва за управљање и фонда;

7) време и место где се може извршити увид у опште акте друштва за управљање и финансијске извештаје друштва за управљање.

Подаци из става 2. тач. од 5) до 7) овог члана приказују се са стањем познатим на дан подношења Народној банци Србије проспекта на сагласност или са стањем на крају месеца који претходи дану подношења проспекта, односно, у случају из члана 38. став 5. овог закона – са стањем на дан 31. децембра претходне године.

Приликом организовања добровољног пензијског фонда проспект не садржи податке из става 2. тач. од 5) до 7) овог члана.

Ближу садржину и стандардизовани формат проспекта и скраћеног проспекта прописује Народна банка Србије.

Чланство у добровољном пензијском фонду

Члан 40.

Домаће и страно физичко лице може бити члан једног или више добровољних пензијских фондова.

Приликом приступања фонду, лице потписује изјаву којом потврђује да у потпуности разуме проспект и накнаде које се наплаћују.

Када је исто лице члан више добровољних пензијских фондова, дужно је да закључи посебан уговор о чланству за сваки добровољни пензијски фонд.

Уколико члан добровољног пензијског фонда престане уплаћивати доприносе и даље остаје члан фонда.

Обвезник уплате

Члан 41.

Пензијски допринос у добровољни пензијски фонд уплаћује:

- 1) физичко лице, или друго физичко, односно правно лице за рачун физичког лица;
- 2) организатор, у своје име и за рачун запосленог, односно члана синдиката, у складу са пензијским планом;
- 3) послодавац, у име и за рачун запосленог, у складу са уговором о чланству између члана добровољног пензијског фонда и друштва за управљање.

Уговор о чланству

Члан 42.

Члан добровољног пензијског фонда постаје се закључењем уговора о чланству, којим се друштво за управљање обавезује да, за рачун члана добровољног пензијског фонда, улаже новчана средства прикупљена по основу пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд и да омогући повлачење акумулираних средстава у складу са овим законом, а члан добровољног пензијског фонда се обавезује да плаћа пензијски допринос и накнаде друштву за управљање и сноси друге трошкове.

Уговор о чланству закључује се у стандардизованој писменој форми, који најмање садржи:

- 1) име, односно пословно име обвезника уплате;
- 2) минимални износ пензијског доприноса;
- 3) датум учлањења.

Ближу садржину и стандардизовани формат уговора о чланству прописује Народна банка Србије.

Однос друштва за управљање с клијентима

Члан 42а.

Клијент друштва за управљање, у смислу овог закона, је лице које користи или је користило услуге друштва за управљање или лице које се обратило друштву за управљање ради коришћења услуга и које је друштво за управљање као такво идентификовало.

Клијент друштва за управљање има право приступа свим подацима и услугама који му према закону морају бити доступни, а друштво за управљање је дужно да му на захтев обезбеди овај приступ.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин остваривања права из става 2. овог члана.

Приговори

Члан 42б.

Ако члан добровољног пензијског фонда, односно обвезник уплате из члана 41. овог закона сматра да се друштво за управљање не придржава обавеза из закљученог уговора, може упутити приговор надлежном органу друштва за управљање.

Друштво за управљање је дужно да подносиоцу приговора одговори у року који не може бити дужи од 30 дана од дана пријема приговора.

Лице из става 1. овог члана може приговор поднети и Народној банци Србије уколико не добије задовољавајући одговор у року из става 2. овог члана.

Народна банка Србије разматра приговор из става 3. овог члана, посредује ради спречавања настанка спора између подносиоца приговора и друштва за управљање и штити права и интересе тих лица.

Народна банка Србије прописује начин заштите права и интереса лица из става 1. овог члана.

Индивидуални рачун члана фонда

Члан 43.

Друштво за управљање је дужно да води индивидуалне рачуне чланова фонда.

Индивидуални рачуни садрже најмање следеће податке:

- 1) име и презиме члана добровољног пензијског фонда;
- 2) број инвестиционих јединица у својини члана добровољног пензијског фонда;
- 3) евиденцију о уплатама пензијског доприноса и програмираним исплатама.

Поступак отварања и вођења индивидуалних рачуна, као и начин давања извода са тих рачуна, вођења евиденције о инвестиционим јединицама чланова фонда и давање података из тих евиденција ближе прописује Народна банка Србије.

Пренос средстава са индивидуалног рачуна

Члан 44.

Члан добровољног пензијског фонда који намерава да средства с индивидуалног рачуна пренесе у други фонд дужан је да захтев за пренос тих средстава поднесе друштву за управљање које управља фондом у коме је то лице члан (у даљем тексту: постојећи добровољни пензијски фонд).

Друштво за управљање је дужно да, у року од 15 дана од дана пријема захтева из става 1. овог члана:

1) пренесе укупна средства, односно назначени део средстава са индивидуалног рачуна у складу с тим захтевом кад исто друштво организује и управља постојећим и другим добровољним пензијским фондом;

2) закључи с другим друштвом за управљање уговор о преносу укупних средстава, односно назначеног дела средстава са индивидуалног рачуна.

Приликом преноса средстава са индивидуалног рачуна, члан фонда раскида уговор о чланству у постојећем добровољном пензијском фонду и закључује уговор о чланству у другом добровољном пензијском фонду, осим у случају преноса дела средстава.

Средства на рачуну члана добровољног пензијског фонда не могу се пренети у корист трећег лица, осим у случају из члана 62. став 8. овог закона.

Народна банка Србије ближе уређује начин преноса средстава са индивидуалног рачуна из постојећег добровољног пензијског фонда у други добровољни пензијски фонд.

Дужности друштва за управљање приликом преноса средстава са индивидуалног рачуна

Члан 45.

Друштво за управљање које управља постојећим добровољним пензијским фондом дужно је да:

1) пре закључења уговора из члана 44. став 2. тачка 2) овог закона, достави друштву које управља другим добровољним пензијским фондом:

- предлог уговора о преносу средстава са индивидуалног рачуна,
- извештај о средствима члана постојећег добровољног пензијског фонда која се преносе;

2) у року од осам дана од дана закључења уговора из члана 44. став 2. тачка 2) овог закона, достави кастоди банци налог за пренос средстава са индивидуалног рачуна.

Нето вредност имовине добровољног пензијског фонда

Члан 46.

Вредност имовине добровољног пензијског фонда чини збир вредности хартија од вредности из портфолија фонда, некретнина у власништву фонда, депозита новчаних средстава фонда код банака, средства на рачуну код кастоди банке, као и потраживања фонда.

Вредност имовине фонда обрачунава се према тржишној вредности.

Нето вредност имовине фонда представља вредност имовине умањену за износ обавеза.

Нето вредност имовине фонда свакодневно обрачунава друштво за управљање, о чему податке доставља кастоди банци код које се води рачун добровољног пензијског фонда.

Кастоди банка врши контролу и потврђивање обрачунате нето вредности имовине фонда, о чему податке доставља Народној банци Србије.

Начин и учесталост обрачунавања тржишне вредности по категоријама имовине и обрачунавања нето вредности имовине фонда прописује Народна банка Србије, у складу са међународно признатим стандардима.

Инвестиционе јединице

Члан 47.

Укупна вредност свих инвестиционих јединица добровољног пензијског фонда једнака је нето вредности имовине фонда.

Уплаћени пензијски доприноси конвертују се у инвестиционе јединице истог дана када су уплаћени, евидентирањем јединица на индивидуалном рачуну члана добровољног пензијског фонда.

Инвестиционе јединице могу се изразити у деловима.

Јединствену почетну вредност инвестиционе јединице за све фондове утврђује Народна банка Србије.

Стицалац инвестиционе јединице има следећа права:

- 1) право на повлачење и располагање акумулираним средствима;
- 2) право на сразмерни део приноса од улагања;
- 3) право на сразмеран део имовине добровољног пензијског фонда у случају распуштања фонда;
- 4) друга права у складу са овим законом.

Стицалац инвестиционе јединице нема право гласа по том основу.

Инвестициона јединица евидентира се на индивидуалном рачуну члана добровољног пензијског фонда у форми електронског записа у информационом систему друштва за управљање.

Друштво за управљање, најмање једном недељно, објављује вредност инвестиционих јединица обрачунатих за сваки дан у претходном периоду, у дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике с тиражом од најмање 100.000 примерака, као и свакодневно на Интернет страници друштва за управљање или добровољног пензијског фонда.

Принос добровољног пензијског фонда

Члан 48.

Друштва за управљање су дужна да објављују принос добровољног пензијског фонда четири пута годишње, на крају сваког квартала.

Принос се обрачунава за последњих 12 месеци до дана објављивања, односно кумулативно за период од пет година и од почетка пословања.

Принос се обрачунава као нето принос, односно након одбитка накнада и трошкова.

Изузетно од става 1. овог члана, приноси од улагања током целе прве године пословања добровољних пензијских фондова се не оглашавају.

Принос се објављује у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике са тиражом од најмање 100.000 примерака, као и на Интернет страници друштва за управљање или добровољног пензијског фонда.

Народна банка Србије прописује начин обрачунавања приноса добровољног пензијског фонда, укључујући начела заокруживања вредности.

Маркетинг добровољних пензијских фондова

Члан 49.

Друштво за управљање не може нудити повластице са циљем закључења уговора о чланству у добровољном пензијском фонду.

Под повластицама из става 1. овог члана не подразумевају се погодности које друштво за управљање нуди одричући се дела или целине својих прихода које остварује, односно на које има право.

Друштво за управљање не може нудити повластице послодавцу или повезаном лицу послодавца са циљем подстицања запослених да се придруже одређеном пензијском плану.

Друштво за управљање не може нудити повластице синдикату или другом облику организовања запослених са циљем подстицања својих чланова да се придруже одређеном фонду.

Члан 50.

Друштво за управљање искључиво може оглашавати добровољни пензијски фонд којим управља и јавно позивати на закључење уговора о чланству у фонду, уз претходну сагласност Народне банке Србије на текст таквог огласа, односно јавног позива.

Текст огласа, односно позива не сме садржати нетачне информације, односно информације које могу створити погрешну представу о условима улагања и пословању добровољног пензијског фонда.

Уз захтев за давање сагласности из става 1. овог члана прилаже се копија материјала који се објављује.

Народна банка Србије, најкасније у року од осам дана од дана пријема захтева, доноси решење о давању сагласности за објављивање огласа, односно јавног позива када утврди да су испуњени услови утврђени законом. Уколико Народна банка Србије не да сагласност у предвиђеном року, сматра се да је сагласност дата.

Оглашавање упоређивањем је дозвољено само уколико је конкретно, објективно, истинито и потпуно.

При упоређивању са осталим фондовима, друштво за управљање мора да пружи јасну слику о фонду који оглашава и осталим добровољним пензијским фондовима.

Народна банка Србије ближе уређује оглашавање добровољних пензијских фондова и стандардизован текст приликом оглашавања.

Посредници

Члан 51.

Друштво за управљање може непосредно или преко посредника обављати услуге пружања информација о чланству у добровољном пензијском фонду, друге радње којима се заинтересована лица информишу о пословању добровољног пензијског фонда, као и поделу проспеката.

Врсте финансијских институција које могу бити посредници одређује Народна банка Србије.

Друштво за управљање и посредници могу, посебним уговором, ангажовати физичка лица која морају поседовати дозволу за обављање послова из става 1. овог члана, а коју издаје Народна банка Србије.

Лица из става 3. овог члана не могу примати новчане уплате ради куповине инвестиционих јединица.

За поступке и штету коју приликом пружања тих услуга причине посредници и физичка лица, поред њих, одговара и друштво за управљање.

Народна банка Србије води евиденцију посредника и физичких лица, уређује начин вођења те евиденције и ближе уређује услове за издавање дозволе.

Обавештавање чланова добровољног пензијског фонда

Члан 52.

Друштво за управљање је дужно да једном годишње, а најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, достави сваком члану добровољног пензијског фонда, са стањем на последњи дан претходне године, обавештење о:

- 1) датумима и износу уплата пензијског доприноса;
- 2) броју инвестиционих јединица у власништву члана и њиховој појединачној вредности у моменту уплате пензијског доприноса;
- 3) накнадама за услуге исплаћеним са рачуна члана добровољног пензијског фонда;
- 4) вредности имовине добровољног пензијског фонда.

Друштво за управљање је дужно да члану добровољног пензијског фонда, на његов захтев, достави обавештење из става 1. овог члана, у року од три дана од дана подношења захтева.

Пренос права управљања добровољним пензијским фондом

Члан 52а.

Друштво за управљање може своје право управљања добровољним пензијским фондом уговором пренети на друго друштво за управљање, уз претходну сагласност Народне банке Србије.

Друштво за управљање на које се преноси право управљања из става 1. овог члана дужно је да Народној банци Србије, у року од 15 дана од давања сагласности из тог става, поднесе захтев за издавање дозволе за управљање добровољним пензијским фондом, уз који подноси документацију из члана 10. став 2. овог закона, као и другу документацију у складу с прописом Народне банке Србије.

Народна банка Србије издаје друштву за управљање из става 2. овог члана дозволу за управљање добровољним пензијским фондом из тог става у року од 30 дана од дана подношења захтева за издавање ове дозволе.

Истовремено са издавањем дозволе из става 3. овог члана, Народна банка Србије одузима друштву за управљање које преноси право управљања добровољним пензијским фондом дозволу за управљање тим фондом, односно одузима му дозволу за рад ако ово друштво не управља ниједним другим добровољним пензијским фондом, у ком случају то друштво покреће поступак добровољне ликвидације у смислу члана 53. овог закона.

За пренос права управљања добровољним пензијским фондом није потребна сагласност чланова тог фонда, организатора пензијских планова и обвезника уплате.

Даном издавања дозволе из става 3. овог члана – право управљања добровољним пензијским фондом преноси се на друштво за управљање коме је издата та дозвола.

Друштво за управљање на које је пренето право управљања добровољним пензијским фондом другог друштва за управљање, у року од осам дана од дана пријема решења о издавању дозволе из става 3. овог члана, обавештава чланове тог фонда о њиховом праву да, ако више не желе да буду чланови овог фонда, свој рачун пренесу у фонд којим управља друго друштво за управљање – у року од 60 дана од дана пријема тог обавештења, при чему трошкове овог преноса сноси друштво за управљање на које је пренето ово право.

Даном доношења решења о издавању дозволе из става 3. овог члана, друштво за управљање коме је издата та дозвола постаје уговорна страна у уговорима о чланству у фонду, односно о пензијском плану који су му преносом права управљања добровољним пензијским фондом уступљени и преузима сва права и обавезе из тих уговора.

Народна банка Србије ближе уређује поступак преноса права управљања из овог члана.

Престанак друштва за управљање

Члан 53.

У случају одузимања дозволе за рад друштву за управљање, покреће се поступак ликвидације или стечаја тог друштва.

На поступак из става 1. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређују ликвидација и стечај привредних друштава, ако овим законом није друкчије предвиђено.

Друштво за управљање може покренути поступак своје добровољне ликвидације само ако је претходно своје право управљања добровољним пензијским фондом пренело на друго друштво за управљање у складу с чланом 52а. овог закона.

Народна банка Србије ближе прописује поступак престанка друштва за управљање из овог члана.

У случају одузимања дозволе за рад друштву за управљање, то друштво престаје да управља добровољним пензијским фондом, а кастоди банка је дужна да обавља само неодложне послове у вези с тим управљањем, односно послове чијим би необављањем наступила штета за овај фонд.

Јавни позив

Члан 54.

Даном престанка управљања од стране друштва за управљање, у смислу члана 53. овог закона, Народна банка Србије упућује јавни позив постојећим друштвима за управљање да, у року од 15 дана, поднесу понуду за управљање, односно припајање добровољног пензијског фонда.

У року од 30 дана од дана истека рока из става 1. овог члана Народна банка Србије доноси решење о најповољнијој понуди друштва за управљање.

Услове и начин избора најповољније понуде друштва за управљање ближе прописује Народна банка Србије.

Неуспешан јавни позив

Члан 55.

Ако на јавни позив ниједно друштво за управљање не поднесе понуду, Народна банка Србије обавештава чланове добровољног пензијског фонда и доставља овлашћење кастоди банци да уновчи имовину фонда и пренесе рачуне чланова фонда у други добровољни пензијски фонд.

Кастоди банка, у року од шест месеци од дана пријема овлашћења, уновчава имовину фонда у најбољем интересу чланова фонда.

У року од 30 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана, чланови добровољног пензијског фонда бирају други добровољни пензијски фонд и обавештавају кастоди банку о свом избору.

Трошкови послова у вези са управљањем, односно уновчавањем имовине фонда и преносом рачуна из става 1. овог члана падају на терет друштва за управљање, а уколико то није могуће – на терет имовине добровољног пензијског фонда који се распушта.

Народна банка Србије може ближе уредити поступак распуштања добровољног пензијског фонда.

Дужности кастоди банке

Члан 56.

Кастоди банка подноси Народној банци Србије извештај о уновчавању имовине фонда и преносу рачуна у смислу члана 55. ст. 1. и 2. овог закона.

На основу извештаја из става 1. овог члана Народна банка Србије брише фонд из регистра добровољних пензијских фондова.

Кастоди банка најмање пет година чува пословне књиге и документацију распуштеног добровољног пензијског фонда, а у складу са прописима којима се уређује архивска грађа.

IV. ПЕНЗИЈСКИ ПЛАНОВИ

Члан 57.

Послодавац, удружење послодаваца, професионално удружење и синдикат могу организовати пензијски план и закључити уговор са друштвом за управљање којим се организатор обавезује да врши уплате пензијског доприноса за рачун запослених, односно чланова синдиката (у даљем тексту: члан плана) и да плаћа накнаду за услуге друштву за управљање, а друштво за управљање се обавезује да улаже прикупљена новчана средства и омогући повлачење и располагање акумулираним средствима члановима плана.

Послодавац може организовати пензијски план само за своје запослене.

Организатор који организује пензијски план не може бити повезано лице са друштвом за управљање.

Послодавац, удружење послодаваца, професионално удружење и синдикат могу организовати пензијски план и закључити уговоре са више друштава за управљање под условом да запосленима, односно својим члановима понуди могућност избора чланства у добровољним пензијским фондovima којима управљају друштва за управљање са којима су закључени уговори о пензијском плану.

Више организатора може организовати или приступити једном пензијском плану.

Услове, начин и поступак организовања и функционисања пензијских планова прописује министар надлежан за послове рада и пензијског осигурања.

Примерак уговора из става 2. овог члана организатор доставља министарству надлежном за послове рада и пензијског осигурања, ради оцене испуњености услова, давања сагласности и евидентирања.

Члан 58.

Уговор о пензијском плану закључује се у писменој форми и најмање садржи:

- 1) пословно име друштва за управљање;
- 2) датум у текућем месецу до кога послодавац врши уплате пензијског доприноса за претходни месец;
- 3) износ пензијског доприноса по члану плана исказан номинално или у одговарајућем проценту;
- 4) име, презиме, адресу и ЈМБГ чланова плана;
- 5) датум и место закључења уговора и потписе уговорних страна.

Приликом закључења уговора о пензијском плану друштво за управљање је дужно да утврди идентитет чланова пензијског плана.

Члан 59.

Послодавац је дужан да друштву за управљање достави обавештење о престанку радног односа члана пензијског плана.

Члан 60.

Члан пензијског плана коме престане радни однос код послодавца може да остане члан истог добровољног пензијског фонда или изврши пренос рачуна у складу са чланом 44. овог закона.

Члан 61.

Организатор пензијског плана дужан је да запосленима обезбеди равноправне услове за чланство у пензијском плану.

Организатор пензијског плана може заједно са члановима тог плана да уплаћује доприносе у добровољни пензијски фонд за рачун чланова.

Пензијски допринос за пензијски план не може се без одобрења запослених одбијати од зараде.

Чланство у пензијском плану не може бити услов за запошљавање или чланство у синдикату и другим облицима организовања запослених.

V. ПОВЛАЧЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ АКУМУЛИРАНИМ СРЕДСТВИМА

Члан 62.

Право члана добровољног пензијског фонда, односно пензијског плана на повлачење и располагање акумулираним средствима стиче се са навршених 58 година живота.

Акумулирана средства могу се повући једнократном исплатом, програмираном исплатом, куповином ануитета или комбинацијом ових начина.

Члан добровољног пензијског фонда може повући једнократном исплатом из става 2. овог члана највише до 30% акумулираних средстава.

Програмиране исплате се врше на основу уговора који се закључује између члана фонда и друштва за управљање у стандардизованом формату који прописује Народна банка Србије.

Повлачењем и располагањем акумулираним средствима куповином ануитета добровољни пензијски фонд, по налогу и за рачун члана фонда, врши пренос средстава у друштво за осигурање и купује ануитет.

Послодавцу, као обвезнику уплате, престаје обавеза уплате пензијског доприноса за члана фонда који у целини или делимично повуче акумулирана средства, осим у случајевима из става 9. овог члана.

У случају смрти члана добровољног пензијског фонда, средства на његовом рачуну преносе се лицу које је претходно одредио, а уколико није одредио такво лице или није познато или нема таквог лица, поступа се у складу са законом којим се регулише наслеђивање.

На остваривање права на пренос средстава лица којег је члан добровољног пензијског фонда претходно одредио сходно се примењују одредбе закона којим се уређује осигурање живота у корист трећих лица.

Право на повлачење и располагање акумулираних средстава може се остварити и пре испуњења услова из става 1. овог члана у случају трајне неспособности за рад према налазу органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Ближе услове за остваривање права на располагање и повлачење акумулираних средстава у случајевима из става 9. овог члана прописује министар надлежан за послове рада и пензијског осигурања.

Повлачење и располагање акумулираним средствима члан фонда мора започети најкасније са навршених 70 година живота.

VI. КАСТОДИ БАНКА

Уговор са кастоди банком

Члан 63.

Друштво за управљање је дужно да, у року од осам дана од дана пријема решења о упису у Регистар привредних субјеката, односно од дана добијања дозволе за организовање и управљање добровољним пензијским фондом, закључи уговор са кастоди банком о обављању кастоди услуга, посебно за сваки фонд којим управља.

Уговором из става 1. овог члана кастоди банка се обавезује да ће отворити и водити рачун добровољног пензијског фонда и обављати послове у складу са чланом 64. овог закона, а друштво за управљање се обавезује да плати накнаду кастоди банци.

Кастоди услуге за фонд обавља искључиво једна кастоди банка.

Кастоди банка може обављати послове за више добровољних пензијских фондова.

Кастоди банка не може бити повезано лице са друштвом за управљање.

Друштво за управљање доставља Народној банци Србије копију закљученог уговора из става 1. овог члана и копије измена и допуна тог уговора.

Народна банка Србије може прописати максималне накнаде за обављање кастоди услуга.

Услуге кастоди банке

Члан 64.

Кастоди банка обавља следеће кастоди услуге:

1) отвара и води рачуне хартија од вредности које чине имовину добровољног пензијског фонда код Централног регистра хартија од вредности у своје име, а за рачун чланова добровољног пензијског фонда (збирни кастоди рачун);

2) отвара новчани рачун добровољног пензијског фонда, врши прикупљање пензијских доприноса, врши пренос новчаних средстава која чине имовину фонда у новчане депозите и врши исплате акумулираних средстава за сваког члана добровољног пензијског фонда;

3) обавештава друштво за управљање о неопходним корпоративним активностима у вези са имовином фонда;

4) извршава налоге друштва за управљање за куповину и продају имовине уколико нису у супротности са законом и проспектом фонда;

5) контролише, потврђује и свакодневно извештава Народну банку Србије о нето вредности имовине добровољног пензијског фонда и вредности инвестиционе јединице, обрачунатих од стране друштва за управљање, и доставља јој, на њен захтев, и друге податке који се односе на имовину фонда;

6) контролише принос добровољног пензијског фонда обрачунатог од стране друштва за управљање;

7) обавештава Народну банку Србије о уоченим неправилностима у пословању друштва за управљање одмах након што уочи такве неправилности;

8) обавештава друштво за управљање о извршеним налозима и другим предузетим активностима у вези са имовином фонда;

9) подноси, у име фонда, Народној банци Србије и другим надлежним органима поднеске против друштва за управљање за штету нанету фонду;

10) обавља друге послове за које је овлашћена на основу уговора са друштвом за управљање који су у складу са овим законом и законом којим се уређује тржиште хартија од вредности.

Народна банка Србије ближе уређује учесталост, начин и стандардизовану форму извештавања кастоди банке, као и начин усаглашавања у случају разлика између обрачунате нето вредности имовине добровољног пензијског фонда и вредности инвестиционе јединице од стране друштва за управљање и кастоди банке из става 1. тачка 5) овог члана, односно обрачунатог приноса од стране друштва за управљање и кастоди банке из става 1. тачка 6) тог члана.

Раскид уговора са кастоди банком

Члан 65.

Страна која намерава да раскине уговор из члана 63. став 1. овог закона дужна је да, најмање 30 дана пре раскида уговора, о томе обавести другу уговорну страну.

Уговор који се раскида сматра се раскинутим моментом закључења уговора са новом кастоди банком.

Кастоди банка обавештава Народну банку Србије о раскиду уговора и разлогима за раскид.

Кастоди банка је дужна да, у року од осам дана од дана раскида уговора из става 2. овог члана, сву документацију и архиву преда новој кастоди банци, као и да изврши пренос свих средстава фонда на нову кастоди банку.

Члан 66.

У случају покретања стечајног поступка над кастоди банком друштво за управљање је дужно да одмах раскине уговор и одмах обавести Народну банку Србије о закљученом уговору са другом кастоди банком.

Кастоди банка је дужна да, у року од осам дана од дана раскида уговора из става 1. овог члана, сву документацију и архиву преда новој кастоди банци, као и да изврши пренос свих средстава фонда на нову кастоди банку.

Ако друштво за управљање не поступи у складу са ставом 1. овог члана, Народна банка Србије доноси решење којим одређује другу кастоди банку.

Народна банка Србије може предложити друштву за управљање промену кастоди банке ако су услед њеног пословања интереси чланова добровољног пензијског фонда значајније угрожени.

VII. НАДЗОР

Надлежност Народне банке Србије

Члан 67.

Народна банка Србије врши надзор над спровођењем овог закона, доноси подзаконске акте за извршавање овог закона за које је овлашћена и води Регистар добровољних пензијских фондова.

Надзор

Члан 68.

Народна банка Србије врши надзор:

1) посредном контролом, односно прикупљањем, праћењем и проверавањем извештаја и обавештења који се у складу са овим законом достављају Народној банци Србије;

2) непосредном контролом.

Ако у вршењу своје функције Народна банка Србије утврди да постоје правна лица која обављају делатност друштва за управљање или послују као добровољни пензијски фондови, а немају дозволу нити су регистровани на основу овог закона, може забранити њихов рад и предузети друге мере, у складу са законом.

Овлашћено лице у Народној банци Србије може у поступку непосредног надзора пословања:

1) прегледати опште акте, пословне књиге, изводе са рачуна и друге документе друштва за управљање и кастоди банке и сачинити копије докумената;

2) захтевати информације о појединим питањима значајним за пословање друштва за управљање и кастоди банке.

При вршењу надзора, Народна банка Србије има право увида у пословне књиге и другу документацију правних лица која су повезана лица с друштвом за управљање над којим се врши надзор, а може од тих лица захтевати да јој доставе и друге податке од значаја за вршење надзора.

О извршеном надзору пословања друштва за управљање саставља се записник.

Мере надзора

Члан 69.

Ако у поступку надзора над друштвом за управљање и кастоди банком утврди незаконитости, односно неправилности предвиђене овим или другим законом по којем је Народна банка Србије надлежна да обавља надзор или непридржавање правила о управљању ризицима, Народна банка Србије предузима једну или више мера, и то:

1) изриче писмену опомену;

- 2) даје налог за отклањање утврђених неправилности;
- 3) повлачи сагласност на именовање члана управе друштва за управљање;
- 4) одузима дозволу за рад друштву за управљање.

Одлуку о мерама из става 1. овог члана, Народна банка Србије доноси на основу оцене тежине утврђених неправилности, односно степена угрожавања интереса чланова добровољног пензијског фонда, при чему нарочито процењује:

- 1) финансијски положај друштва за управљање и фонда;
- 2) степен изложености друштва за управљање и фонда ризицима;
- 3) број утврђених неправилности и њихову међусобну повезаност;
- 4) трајање и учесталост учињених неправилности;
- 5) ефекте учињених неправилности на интересе чланова фонда и на друштво за управљање;
- 6) спремност и способност управе друштва за управљање да отклони утврђене неправилности;
- 7) степен којим друштво за управљање угрожава несметано функционисање система добровољних пензијских фондова.

Народна банка Србије прописује начин вршења надзора, поступак издавања налога и предузимања мера из овог члана, као и рокове за извршавање налога и трајање мера.

Члан 69а.

Изузетно од одредаба члана 68. овог закона, ако у току вршења непосредне контроле или на основу извештаја прибављених посредном контролом оцени да је друштво за управљање учинило теже неправилности, односно да се његово финансијско стање или финансијско стање добровољног пензијског фонда знатно погоршало, као и да постоји та могућност и могућност знатног погоршања њихове ликвидности, односно када процени да је то неопходно ради заштите имовине чланова добровољног пензијског фонда – Народна банка Србије решењем о привременој мери налаже друштву за управљање да предузме једну или више активности из члана 70а. став 2. тач. од 11) до 15) овог закона.

Новчана казна

Члан 69б.

Народна банка Србије, независно од друге предузете мере из члана 69. став 1. овог закона, друштву за управљање, као и члану управе друштва за управљање, може решењем изрећи новчану казну, која не може бити мања од 1% ни већа од 5% прописаног новчаног дела оснивачког капитала друштва за управљање, односно не може бити мања од једне зараде ни већа од збира 12 зарада које је члан управе друштва за управљање примио у периоду од 12 месеци пре дана доношења овог решења.

Новчана казна из става 1. овог члана уплаћује се на рачун Народне банке Србије.

Решење о изрицању новчане казне из става 1. овог члана, након достављања лицу из тог става, представља извршну исправу.

Писмена опомена

Члан 70.

Писмена опомена упућује се друштву за управљање због мање значајних неправилности чија је природа таква да не утиче битно и непосредно на пословање друштва, односно фонда којим управља.

Писмена опомена може да садржи налог и рок до којег је друштво за управљање дужно да Народну банку Србије обавести о активностима које је предузело ради отклањања неправилности из става 1. овог члана.

Налог за отклањање неправилности

Члан 70а.

Налог за отклањање неправилности упућује се друштву за управљање у чијем су пословању надзором утврђене значајне неправилности, односно непридржавање правила о управљању ризицима.

Налогом из става 1. овог члана, који се изриче решењем, Народна банка Србије друштву за управљање налаже да у одређеном року спроведе једну или више активности, и то да:

- 1) своје пословање усклади с прописима;
- 2) унапреди систем управљања ризицима, односно систем унутрашњих контрола;
- 3) улагање имовине добровољног пензијског фонда усклади с прописима и својим интерним актима;
- 4) унапреди своју организациону и техничку оспособљеност;
- 5) обустави расподелу добити, смањење капитала или исплату дивиденди појединим или свим акционарима;
- 6) обустави закључење послова с појединим акционарима, члановима управе, члановима надзорног одбора, повезаним лицима или другим правним лицима;
- 7) објави податке из свог пословања или чланове фонда информисе о овим подацима ако је то у њиховом интересу;
- 8) структуру повезаних лица учини транспарентном;
- 9) ангажује другог екстерног ревизора;
- 10) предлаже новог члана управе;
- 11) без претходне сагласности Народне банке Србије не управља имовином добровољног пензијског фонда, односно да не располаже својом имовином;

12) привремено обустави закључење нових уговора о чланству, односно о пензијском плану;

13) привремено обустави наплату накнада;

14) обустави спровођење одлуке управе и скупштине друштва за управљање без сагласности Народне банке Србије;

15) обустави пријем нових уплата по основу већ закључених уговора;

16) предузме, односно обустави друге активности у складу с прописом Народне банке Србије којим се одређују активности које друштво за управљање треба да спроведе за отклањање утврђених неправилности.

Налогом из става 1. овог члана утврђују се и рокови у којима ће друштво за управљање отклонити утврђене неправилности и о томе обавестити Народну банку Србије, а може се утврдити и начин отклањања тих неправилности.

Одузимање дозволе за рад друштву за управљање

Члан 71.

Народна банка Србије доноси решење о одузимању дозволе за рад друштву за управљање ако:

- 1) друштво не обавља управљање фондом дуже од шест месеци;
- 2) је дозвола за рад друштву дата на основу неистинитих или нетачних података;
- 3) друштво престане да испуњава услове прописане за добијање дозволе за рад;
- 4) друштво из неоправданих разлога не закључи уговор са кастоди банком у року из члана 63. став 1. овог закона;
- 5) друштво изврши тежу повреду одредаба овог закона и одредаба закона којим се уређује тржиште хартија од вредности.

Народна банка Србије може донети решење из става 1. овог члана:

- 1) ако утврди незаконитости, неправилности или непридржавање правила о управљању ризицима у пословању друштва за управљање, а даље обављање његове делатности би угрозило интересе чланова добровољног пензијског фонда;
- 2) ако друштво за управљање у утврђеном року не изврши налог из члана 69. став 1. тачка 2) овог закона, односно не отклони разлог за предузимање тог налога, а неотклањање неправилности би могло теже угрозити интересе чланова добровољног пензијског фонда;
- 3) ако друштво за управљање не извршава обавезе прописане одредбама закона којим се уређују спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Доношењем решења из ст. 1. и 2. овог члана престају да важе све издате дозволе за управљање добровољним пензијским фондовима.

Члан 71а.

Народна банка Србије решењем одлучује о издавању, односно одузимању дозволе, издавању, односно одузимању сагласности, о мерама које се изричу у поступку вршења надзора и о другим питањима из своје надлежности.

Решење из става 1. овог члана доноси се у писменом облику.

Решење из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривична дела

Оглашавање проспекта са неистинитим подацима

Члан 72.

Ко, у намери обмањивања јавности, у проспекту добровољног пензијског фонда, скраћеном проспекту, годишњем и полугодишњем извештају, објави неистините податке о правном и финансијском положају фонда или његовим пословним могућностима и друге неистините чињенице које су релевантне за доношење инвестиционе одлуке, или не објави потпуне податке о тим чињеницама – казниће се казном затвора до три године.

Ко, у намери обмањивања јавности, не објави допуну проспекта или извештај о битним догађајима који могу битније утицати на одлуку о учлањењу, казниће се казном затвора до три године.

Недозвољено обављање делатности друштва за управљање и недозвољено пословање

Члан 72а.

Одговорно лице у правном лицу које обавља делатност друштва за управљање или послује као добровољни пензијски фонд, а нема дозволу за рад, нити је регистровано на основу закона, казниће се казном затвора до три године.

2. Привредни преступи друштва за управљање и других правних лица

Члан 73.

Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ друштво за управљање, односно друго правно лице ако:

1) у правном промету користи назив "друштво за управљање добровољним пензијским фондом" или други сличан назив а није добило дозволу за рад друштва за управљање (члан 6. овог закона);

2) не прибави сагласност Народне банке Србије за стицање квалификованог учешћа у друштву за управљање (члан 14. став 1. овог закона);

3) не разреши дужности члана управе иако је знало или морало знати да је то лице престало да испуњава услове из члана 15. овог закона;

4) изврши спајање уз припајање без дозволе Народне банке Србије (члан 20. став 2. овог закона);

5) накнаде обрачуна супротно члану 23. овог закона и на тај начин теже угрози интересе чланова добровољног пензијског фонда;

6) документацију и податке не чува на прописани начин (члан 27. став 7. овог закона);

7) имовину добровољног пензијског фонда уложи супротно одредбама чл. 31, 32. и 33. овог закона и на тај начин теже угрози интересе чланова фонда;

8) назив "добровољни пензијски фонд" или појам изведен из тог појма користи супротно члану 35. овог закона;

9) започне да управља добровољним пензијским фондом пре него што му Народна банка Србије изда дозволу за управљање фондом (члан 36. став 1. овог закона);

10) Народној банци Србије онемогући надзор над законитошћу пословања друштва за управљање и добровољног пензијског фонда (члан 68. овог закона).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице друштва за управљање, односно другог правног лица новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара.

2а. Прекршаји правног лица – друштва за управљање

Члан 73а.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај друштво за управљање ако:

1) финансијске извештаје не саставља и не доставља у складу са чланом 27. ст. 1. и 6. овог закона;

2) у предвиђеном року не достави проспекат, односно скраћени проспекат добровољног пензијског фонда ради давања сагласности Народне банке Србије (члан 38. ст. од 5. до 7. овог закона);

3) средства не пренесе у складу са чланом 44. став 2. и чланом 45. овог закона;

4) нуди повластице супротно члану 49. овог закона;

5) објави оглас, односно јавни позив или даје информације супротно члану 50. ст. 1, 2, 5. и 6. овог закона;

6) ангажује физичка лица без дозволе Народне банке Србије (члан 51. став 3. овог закона);

7) члановима добровољног пензијског фонда не достави обавештења у складу са чланом 52. овог закона;

8) не извршава уговор у вези са повлачењем акумулираних средстава програмираним исплатама и располагањем тим средствима (члан 62. ст. 3. и 4. овог закона);

9) уговор о чланству, односно уговор о пензијском плану закључи пре закључења уговора с кастоди банком о вођењу рачуна добровољног пензијског фонда из члана 63. став 1. овог закона.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице друштва за управљање новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара.

3. Прекршаји правног лица – кастоди банке

Члан 74.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај кастоди банка ако:

1) не обавештава друштво за управљање о неопходним корпоративним активностима у вези са имовином фонда (члан 64. став 1. тачка 3) овог закона);

2) не извршава налоге друштва за управљање који су у складу са законом и проспектом фонда, односно извршава налоге друштва за управљање за куповину и продају имовине супротно закону и проспекту фонда (члан 64. став 1. тачка 4) овог закона);

3) не контролише, не потврђује и свакодневно не извештава Народну банку Србије о обрачунатој нето вредности имовине добровољног пензијског фонда и вредности инвестиционих јединица (члан 64. став 1. тачка 5) овог закона);

4) не контролише принос добровољног пензијског фонда (члан 64. став 1. тачка 6) овог закона);

5) не обавештава Народну банку Србије о уоченим неправилностима о пословању друштва за управљање одмах након што уочи такве неправилности (члан 64. став 1. тачка 7) овог закона);

6) не подноси, у име фонда, Народној банци Србије и другим надлежним органима поднеске против друштва за управљање за штету нанету фонду (члан 64. став 1. тачка 9) овог закона);

7) не обавести Народну банку Србије о раскиду уговора и разлозима за раскид уговора (члан 65. став 3. овог закона).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице кастоди банке новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара.

4. Прекршаји организатора пензијског плана

Члан 75.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице организатор пензијског плана ако запосленима не обезбеди равноправне услове за чланство у пензијском плану у складу са одредбом члана 61. став 1. овог закона.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај физичко лице организатор пензијског плана – предузетник новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај одговорно лице код организатора пензијског плана новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76.

Друштва за осигурање која имају дозволу за обављање послова добровољног пензијског осигурања на основу закона којим се уређује осигурање (у даљем тексту: друштва за добровољно пензијско осигурање) дужна су да своју организацију и пословање ускладе са одредбама овог закона до 31. децембра 2006. године.

Усклађивање пословања значи да друштва за добровољно пензијско осигурање могу да:

1) се пререгиструју у друштва за управљање добровољним пензијским фондом и организују добровољни пензијски фонд на који ће пренети средства од дотадашњег пословања прикупљена по основу добровољног пензијског осигурања;

2) оснују друштва за управљање која ће организовати добровољни пензијски фонд и на тај фонд пренети средства прикупљена по основу добровољног пензијског осигурања;

3) пренесу средства прикупљена по основу добровољног пензијског осигурања добровољном пензијском фонду.

Друштва за добровољно пензијско осигурање могу, од дана ступања на снагу овог закона до 31. марта 2006. године, наставити да закључују уговоре добровољног пензијског осигурања засноване на начелу акумулације средстава.

Друштва за добровољно пензијско осигурање од 1. априла 2006. године не могу закључивати уговоре добровољног пензијског осигурања засноване на начелу акумулације средстава.

Друштва за добровољно пензијско осигурање, од 1. априла 2006. године до доношења закона којим ће се уредити добровољно пензијско осигурање, могу искључиво обављати послове уговарања различитих врста анuitета и закључивати уговоре којим се обезбеђују права за случај инвалидности.

Друштва за добровољно пензијско осигурање обавестиће до 1. јула 2006. године кориснике својих услуга о изабраном начину усклађивања пословања.

Корисници услуга из става 6. овог члана који нису сагласни са начином усклађивања пословања друштва за добровољно пензијско осигурање могу захтевати раскид уговора и повраћај средстава под условима под којима је уговор закључен.

Народна банка Србије ће донети пропис којим ће се уредити методологија усклађивања пословања друштава за добровољно пензијско осигурање са овим законом.

Члан 77.

Ануитети из члана 76. став 5. овог закона могу бити:

- 1) доживотни ануитет, који представља периодичне исплате до смрти имаоца ануитета;
- 2) временски одређен ануитет, који представља периодичне исплате у одређеном временском року;
- 3) заједнички ануитет, који представља периодичне исплате које се после смрти имаоца ануитета протежу до смрти другог назначеног лица, односно законског наследника.

Модалитети периодичних исплата, рокови од којих почињу или се завршавају исплате и слично одређују се уговором.

Члан 78.

Прописи за спровођење овог закона донеће се до 31. марта 2006. године.

Члан 79.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику Републике Србије», а примењује се од 1. априла 2006. године, осим одредбе члана 76. став 3, која ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

***Напомена:** На снази су прелазне одредбе Закона о изменама и допунама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник РС“, бр. 31/2011), које су ступиле на снагу 17. маја 2011. године – чл. од 60. до 63.*

Члан 60.

Друштва за управљање добровољним пензијским фондом којима је Народна банка Србије до дана ступања на снагу овог закона издала дозволе за рад и за управљање фондом, настављају да раде на основу тих дозвола.

Поступци који су започети према одредбама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима («Службени гласник РС», број 85/2005) и прописа донетих на основу тог закона, а који нису окончани до ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима («Службени гласник РС», бр. 85/2005) и прописа донетих на основу њега.

Поступак за привредни преступ започет до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона ако је то повољније за учиниоца.

Лица која имају закључене уговоре о чланству, односно лица за која су закључени уговори о пензијском плану до дана ступања на снагу овог закона, стичу право на повлачење и располагање акумулираним средствима са навршене 53 године живота и могу повући једнократном исплатом до 100% акумулираних средстава.

Члан 61.

Министарство надлежно за послове рада и пензијског осигурања ускладиће своје подзаконске акте са овим законом у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 62.

Народна банка Србије ће своје подзаконске акте донети и ускладити са овим законом у року од 90 дана од дана његовог ступања на снагу.

До почетка примене акта Народне банке Србије из члана 17. овог закона (*наша напомена: то је члан 23. став 8*) накнада за услуге друштва за управљање наплаћује се:

1) приликом уплате пензијских доприноса по стопи од највише 3% вредности извршених уплата;

2) за управљање фондом по стопи од највише 2% годишње од вредности имовине добровољног пензијског фонда.

Народна банка Србије донеће акт из члана 17. овог закона (*наша напомена: то је члан 23. став 8*) одмах по испуњењу услова из тог члана у погледу укупне нето вредности имовине свих добровољних пензијских фондова у односу на последњи објављени податак о процењеној вредности бруто друштвеног производа.

Члан 63.

До ступања на снагу прописа из чл. 61. и 62. овог закона примењиваће се прописи донети на основу Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима («Службени гласник РС», бр. 85/2005) ако нису у супротности са овим законом.